Malmin uuden krematorion enimmäiskustannusarvio, seurakuntayhtymien välinen sopimus ja hankkeen valmistelu

Yhteinen kirkkoneuvosto 19.11.2026
487/05.02/2025

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Laitila Anu

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää

1) hyväksyä Malmin uuden krematorion enimmäiskustannusarvioksi 12,5 milj. euroa (sis. alv. 25,5 %), josta vuodelle 2027 kohdistuu noin 1 milj. euroa, ja vuosille 2028–2030 noin 11,5 milj. euroa hintatason ollessa Helsinki 9/2026. HI 106,0. Tästä Vantaan seurakuntayhtymän osuus on 20 % ja Espoon seurakuntayhtymän 20 %.

2) päättää, että Malmin uusi krematorio rakennetaan Malmin kalmistotien varrelle, hautausmaan aidan ulkopuolelle.

3) päättää valtuuttaa Helsingin seurakuntayhtymän yhteisen kirkkoneuvoston tekemään Malmin uuden krematorion rakennusurakkaa ja laitteistoa koskevan hankintapäätöksen tämän enimmäiskustannusarvion sisällä, päätöskohdassa 5 tarkoitetun sopimuksen mukaisen ohjausryhmän valmistelun perusteella.

4) valtuuttaa Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistöjohtajan tekemään suunnittelua koskevat hankintapäätökset tämän enimmäiskustannusarvion sisällä.

5) hyväksyä Helsingin, Espoon ja Vantaan seurakuntayhtymien yhdessä valmisteleman krematorion perustajaosapuolten sopimuksen (Sopimus Malmin uuden krematorion rahoittamisesta, omistamisesta, käytöstä, hallinnosta ja kustannusten jaosta) ja valtuuttaa Helsingin seurakuntayhtymän kiinteistöjohtajan tekemään, Espoon ja Vantaan seurakuntayhtymien kiinteistöjohtajia kuultuaan, sopimukseen vähäisiä muutoksia ja allekirjoittamaan sopimuksen Helsingin seurakuntayhtymän puolesta.

6) todeta, että Helsingin seurakuntayhtymä ei ole sisällyttänyt hanketta hautaustoimen investointimäärärahasuunnitelmaan, minkä vuoksi sille tulee varata investointimääräraha nykyisen investointisuunnitelman määrärahojen lisäksi.

7) todeta, että päätös edellyttää, että Vantaan seurakuntayhtymä ja Espoon seurakuntayhtymä tekevät Malmin uuden krematorion osalta vastaavan sisältöiset päätökset omissa päätöselimissään alkuvuoteen 2027 mennessä.

Käsittely

Päätös

Perustelut

Selostus

Hanketta koskeva aiempi päätöksenteko

Yhteinen kirkkovaltuusto on 30.10.2025 § 74 päättänyt hyväksyä, että mahdollisen uuden krematorion toteuttamisesta tehdään erillinen selvitys ja myöhemmin erillinen päätös, kun hankkeen sisältö on tarkemmin määritelty. Muut kahdeksan hankkeesta kiinnostunutta seurakuntataloutta päättävät osaltaan mahdollisesta kapasiteetin varauksesta tai osallistumisesta, kun hankkeen yksityiskohdat ja tuhkauksen hinta ovat selvillä.

Yhteinen kirkkovaltuusto on 23.4.2026 § 37 päättänyt, että seurakuntayhtymä rakennuttaa uuden krematorion Malmin hautausmaa-alueelle.

Yhteinen kirkkoneuvosto on 9.4.2026 § 126 päättänyt valtuuttaa kiinteistöjohtajan käymään tarvittavat hankkeen toteuttamisen edellyttämät neuvottelut sekä käynnistämään suunnittelun, joka on tarpeen uuden krematorion enimmäiskustannusarvion ja krematorion tarkan sijoituspaikan määrittelyä ja toimintaa varten. Samalla yhteinen kirkkoneuvosto on päättänyt valtuuttaa kiinteistöjohtajan käymään yhteistyöneuvottelut pääkaupunkiseudun seurakuntatalouksien kanssa uuden krematorion rahoituksesta ja käyttöön osallistumisesta sekä jättämään Malmin uutta krematoriota koskevan ympäristölupahakemuksen vuoden 2026 loppuun mennessä.

Tässä yhteydessä yhteinen kirkkoneuvosto myös totesi, että Malmin krematoriohankkeen kokonaiskustannuksista tehdään erillinen päätös, kun kohteen suunnitteluratkaisut, luvat ja hankittavien laitteistojen tekniset ominaisuudet ovat tiedossa. Samassa yhteydessä tullaan hyväksyttämään mahdolliset muut krematorion perustajaosakkaat ja muut kohteen kapasiteettia varanneet seurakunnalliset toimijat.

Nyt käsillä oleva asia on jatkoa asian aiemmille vaiheille.

Enimmäiskustannusarvio

Malmin uuden sähkökrematorion kokonaistoteutuksen tämänhetkinen kustannusarvio on noin 12,5 miljoonaa euroa (sis. alv. 25,5 %). Helsingin, Vantaan ja Espoon seurakuntayhtymät kustantavat krematorion yhteisesti.

Kustannusarvio perustuu laitteiston osalta vastaavan, kuluvana vuonna Tampereella toteutetun sähkökrematorion hankintahintaan sekä Helsingin seurakuntayhtymän vuonna 2025 toteuttamaan vähähiilisen krematorion hankintaselvitykseen, jonka osana on tilattu Macon Oy:ltä teknisiä selvityksiä ja kustannuslaskelmia. Krematoriorakennuksen osalta kustannusarvio perustuu krematorion erilaisten tilatarpeiden (mm. tuotantotilat, kylmiötilat, sosiaalitilat) toteuttamiseen.

Kustannusarviossa on liikkumavaraa, jolla huomioidaan arkkitehtuurin ja suunnitteluratkaisujen myötä tarkentuvat laadulliset elementit. Kustannusarvio täsmentyy, kun rakennussuunnitelmat valmistuvat ja toteuttajatahot valitaan. Rakennushankkeen suunnittelijat kilpailutetaan ja valitaan alkuvuonna 2027. Urakoitsija kilpailutetaan ja kiinnitetään hankkeeseen vuoden 2028 aikana. Rakennuksen on määrä valmistua krematoriokäyttöön vuoden 2030 aikana.

Kustannusosuudet jakautuvat siten, että Helsingin seurakuntayhtymän osuus on 60 %, Vantaan seurakuntayhtymän 20 % ja Espoon seurakuntayhtymän 20 %.

Helsingin seurakuntayhtymä ei ole sisällyttänyt hanketta hautaustoimen investointimäärärahasuunnitelmaansa, minkä vuoksi hankkeelle tulee varata investointimääräraha nykyisen investointisuunnitelman määrärahojen lisäksi. Alkuvuodesta 2027 valmistellaan talousarvion muutos, johon sisältyy Malmin krematoriohanketta koskeva lisätalousarvio.

Krematorion sijainti

Malmin uusi krematorio on tarkoituksenmukaista rakentaa Malmin kalmistotien varrelle, hautausmaan aidan ulkopuolelle. Tämä sijainti helpottaa logistiikkaa, koska krematorio olisi aiempaa lähempänä Helsingin kaupungin hallinnoimaa vainajain kylmäsäilytystilaa, ns. ”vainajatornia”. Sijaintia tukee myös se, että nykyisen krematorion paikalle, suojellun Malmin kappelin yhteyteen, uutta krematoriota olisi lupa- ja suojeluteknisistä syistä erittäin vaikea sijoittaa.

Sopimus Helsingin, Espoon ja Vantaan seurakuntayhtymien kesken

Kiinteistöjohtaja on käynyt hankkeen toteuttamisen edellyttämät neuvottelut Vantaan ja Espoon seurakuntayhtymien kanssa. Neuvotteluja käytiin kesäkuusta lokakuuhun 2026. Neuvottelujen perusteella on laadittu seurakuntayhtymien yhteistyötä koskeva sopimus (Liite: Sopimus Malmin uuden krematorion rahoittamisesta, omistamisesta, käytöstä, hallinnosta ja kustannusten jaosta). Sopimuksella sovitaan mm. krematorioon liittyvien investointikustannusten ja käyttökustannusten jakamisesta osapuolten kesken, tuhkausten hinnoittelusta, toiminnan ohjaamisesta ja operatiivisista vastuista. Sopimus tehdään 25 vuoden ajaksi, jonka jälkeen se on voimassa toistaiseksi.

Neuvottelut muiden seurakuntatalouksien kanssa

Helsingin seurakuntayhtymä on käynyt neuvotteluja uuden krematorion käyttöön sitoutumisesta myös useiden muiden Uudellamaalla sijaitsevien seurakuntatalouksien kanssa. Neuvotteluissa on kuitenkin loka-marraskuussa 2026 todettu, että yksittäisen seurakunnan tai seurakuntayhtymän mahdollisuus vaikuttaa alueensa vainajien tuhkausten suuntaamiseen tiettyyn krematorioon on vähäinen: Päätöksen tuhkauspaikasta tekevät vainajan omaiset tai muut hautausjärjestelyistä huolehtivat henkilöt, usein yhdessä hautaustoimiston kanssa. Siten seurakuntatalouksien olisi haastavaa sitoutua varaamaan ja maksamaan tietty vuosittainen määrä tuhkauksia. Tämän vuoksi sitovien varaussopimusten sijasta solmitaan Uudenmaan seurakuntatalouksien hautaustoimien yhteistyöverkosto, joka tukee seurakuntien välistä yhteistoimintaa, krematoriotoiminnan kehittämistä ja sen sujuvuuden sekä tulevaisuuden tuhkauskapasiteetin varmistamista.

Yhteistyöverkoston toimintaa voidaan kehittää ja sitovien varaussopimusten käyttömahdollisuutta arvioida uudelleen lähivuosina, kun uuden Malmin krematorion valmistuminen lähenee.

Ympäristövaikutukset ja riskit

Uuden krematorion rakentamisella pystytään siirtymään polttoöljyn käytöstä sähkön käyttöön. Modernin sähkökrematorion päästöt ovat merkittävästi pienemmät kuin vanhoilla uuneilla toteutettavissa tuhkauksissa. Sähköinen krematorio on parasta olemassaolevaa teknologiaa (BAT), ja täyttää nykyisen ympäristölainsäädännön vaatimukset.

Tilatarpeissa voidaan huomioida uusimmat teknologiset ratkaisut ja savukaasujen puhdistus. Tämä tukee osaltaan Hiilineutraali kirkko -strategian ja Helsingin seurakuntayhtymän hiilineutraaliustiekartan tavoitteiden saavuttamista sekä hautaustoimen vastuullisuussuunnitelmaa ja Kirkon ympäristödiplomin mukaista toimintaa. Uudessa krematoriossa on myös tarkoitus hyödyntää hukkalämpö.

Krematorion sijainti lähellä vainajien kylmäsäilytystilaa vähentää helsinkiläisvainajien kuljetusmatkoja. Tuhkauksella pystytään rajoittamaan hautausmaiden kokoa, mutta tarjoamaan myös arkkuhautoja niitä tarvitseville.

Vaikutukset Helsingin seurakuntayhtymään ja yhteiskuntaan

Lainsäädännön mukaan Suomessa on käytössä kaksi hautaustapaa: arkkuhautaus ja tuhkahautaus. Koko maassa tuhkahautauksen suosio kasvaa. Vuonna 2025 tuhkahautausten osuus kaikista hautauksista oli 68,59 %. Helsinkiläisten tuhkausprosentti vuonna 2025 oli 89 %, eli kymmenestä hautauksesta yhdeksän on tuhkahautauksia. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Helsingin seudulla vuosittain kuolleisuus kasvaa 3 751 vainajalla vuodesta 2025 vuoteen 2045, mikä tarkoittaa n. 31 %:n nousua. Espoossa ennustettu nousu vuoteen 2045 on 47 % ja Vantaalla 30 %. Uudellamaalla yhteensä vainajien vuosimäärä lisääntyisi ennusteen mukaan

vuoteen 2045 mennessä 4 117 henkilöllä, joka vastaa yhden, kaksiuunisen krematorion kokonaisen vuoden kapasiteettia.

Hautaaminen on kirkolle annettu yhteiskunnallinen tehtävä, joka tulee pystyä hoitamaan kaikissa olosuhteissa ja myös yhteiskunnan häiriötilanteissa. Tuhkauskapasiteettia lisäämällä seurakuntayhtymä varautuu paitsi tuhkausmäärien kasvuun, myös erilaisiin häiriötilanteisiin mm. siten, että toiminnassa on kaksi toisistaan erillistä ja eri polttoaineilla toimivaa krematoriota.

Henkilöstövaikutukset

Krematoriokapasiteetin lisääminen Helsingin seurakuntayhtymässä vaatii henkilöstöresurssien kasvattamista ja osaamisen kehittämistä. Tulevia resurssitarpeita voidaan ratkaista joko tekemällä sisäisiä henkilöstön siirtoja tai ulkoisten hakujen kautta. Tarvittava henkilöstöresurssi lisäys olisi noin 2–3 henkilötyövuotta riippuen työvuorojärjestelyistä sekä tuhkausten määrästä ja sen kasvusta.

Taloudelliset vaikutukset

Investointi uuteen sähkökrematorioon on Helsingin seurakuntayhtymältä merkittävä taloudellinen panostus tulevaisuuteen ja koko pääkaupunkiseudun tuhkauskapasiteettiin, jotta kapasiteetti vastaisi Helsingin sekä Uudellamaan kuolleisuusennusteita. Jotta investointi olisi kestävällä pohjalla, tuhkauksen palveluhinnoittelun tulee perustua siihen, että krematoriotoiminnan käyttö- ja investointikulut katetaan toiminnasta saaduilla tuotoilla.

Investointi uuteen krematorioon aiheuttaa huomattavaa nousupainetta tuhkaushinnoitteluun, koska krematoriotoiminta rahoitetaan ainoastaan tuhkauksista saatavilla tuloilla. Riippuen investoinnin poistoajasta ja uunien tulevasta käyttöasteesta, investoinnista aiheutuu noin 100 € kustannuspaine nykyiseen tuhkaushintaan.

Taloudellisia riskejä hallitaan jakamalla investointi- ja käyttökuluja Vantaan ja Espoon seurakuntayhtymien kanssa liitteenä olevan yhteistyösopimuksen mukaisesti. Käyttökatkojen ja mahdollisten toimintahäiriöiden vähentämiseksi tulee laitetoimittajien kanssa sopia kattavista takuu- ja huoltojärjestelyistä.

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Toimivallan perusteet

Hallintosäännön 3 luvun 1 § 1 momentti

Hallintosäännön 4 luvun 7 § kohta 1

Hallintosäännön 4 luvun 8 § kohta 13

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus, osmo.rasimus@evl.fi

Hautaustoimen päällikkö Teemu Kylmäkoski, teemu.kylmakoski@evl.fi

Jakelu

Vantaan seurakuntayhtymä

Espoon seurakuntayhtymä